

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ (Ματθ. 2, 13-23)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στο Χειμαδιό, στις 31/12/1981)

1. Το μεγαλύτερο πνευματικό βάθος

Όταν γεννήθηκε ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός φάνηκε στην Ανατολή ένα αστέρι. Όχι φυσικό. Όχι ένα αστέρι του ουρανού, το οποίο έκανε κάποιο διαφορετικό δρόμο. Αλλά ήταν ένα άστρο, που δεν ήταν... άστρο αλλά κάτι άλλο. Ήταν μία δύναμη του Θεού. Ίσως ένας άγγελος που φαινόταν με μορφή αστέρος. Και τον είδαν στην Ανατολή τρεις σοφοί άνδρες. Ονομάζοντο μάγοι. Η ιστορία μάς διηγείται, ότι οι τρεις μάγοι που ξεκίνησαν να βρουν τον Χριστό ήταν από τους πιο λαμπρούς.

Όμως οι άνθρωποι αυτοί, δεν ήταν απλώς ισχυροί, μεγάλοι και δυνατοί. Αλλά είχαν και ένα πνευματικό βάθος. Πιο ήταν το πνευματικό τους βάθος; Έψαχναν για την αλήθεια. Το μεγαλύτερο πνευματικό βάθος, η μεγαλύτερη αξία στον άνθρωπο είναι να αγαπάει την αλήθεια και να ψάχνει για την αλήθεια. Ο άνθρωπος που δεν ψάχνει για την αλήθεια, που δεν την αγαπάει και συμβιβάζεται με το ψέμα, έχει μέσα στην ψυχή του την χειρότερη βρωμιά. Γιατί το ψέμα είναι η χειρότερη βρωμιά. Όποιος αγαπάει την αλήθεια και ψάχνει για την αλήθεια μπορεί κάποτε να ελευθερωθεί από οποιαδήποτε βρωμιά. Ο άνθρωπος που δεν ψάχνει για την αλήθεια και δεν κάνει στόχο του, επιθυμία του και επιδίωξή του το να βρει την αλήθεια, οπωσδήποτε όλο και παρακάτω θα πηγαίνει. Γιατί;

Γιατί όπως το ξέρουμε καλά, δυσκολίες στη ζωή υπάρχουν, πάθη υπάρχουν, κακίες υπάρχουν, παλιανθρωπιές υπάρχουν. Το ένα τραβάει από την μια μεριά, το άλλο από την άλλη. Και όταν δεν έχει μέσα του ο άνθρωπος δύναμη αντιστάσεως, όχι απλώς κάποια δύναμη αντιστάσεως, αλλά μεγάλη δύναμη αντιστάσεως, όλο και πάει στο χειρότερο.

Οι μάγοι έψαχναν ειλικρινά για την αλήθεια, και έψαχναν παντού, ακόμη και στον ουρανό, στα άστρα. Και είδαν το παράξενο αυτό άστρο που είπαμε πως ήταν ενέργεια του Θεού, άγγελος Θεού, που του είπε ο Θεός: «Πήγαινε τώρα από εκεί γιατί τρεις δούλοι μου, τρεις άνθρωποι που αγαπούν την αλήθεια ψάχνουν. Και αφού ψάχνουν ειλικρινά, πρέπει να φωτιστούν». Και κατέβηκε το άστρο και φάνηκε στους τρεις μάγους. Αυτοί με την εμφάνισή του κατάλαβαν

ότι γεννάται στον κόσμο ο μέγας κυρίαρχος του κόσμου όλου. Και ξεκίνησαν όπως λέγει η ακολουθία των χαιρετισμών, «ως λύχνον κρατούντες αυτόν», σαν να το είχανε το άστρο λυχνάρι και να περπατούσανε μέσα στη νύχτα. Και «δι' αυτού ηρεύνων κραταιόν άνακτα». Με αυτό το λυχναράκι, το άστρο, έψαχναν να βρουν τον μεγάλο βασιλέα.

2. Ψάξε, ερεύνησε. Θα βρεις θησαυρό

Πόσο απέχει η Περσία από την Ιουδαία; Είναι σαν να πούμε να πάει κανείς περίπου από εδώ στο Παρίσι. Τι μας λέει αυτό; Μας λέγει ότι προκειμένου να βρει ο άνθρωπος την αλήθεια, δεν πρέπει να τον κάνει να κόβει τον δρόμο του κανένα εμπόδιο. Ούτε απόσταση, ούτε κόπος, ούτε θυσία, ούτε έξοδα, ούτε ιδρώτας. Πώς ξεκίνησαν οι μάγοι; Με ελικόπτερο; Με αεροπλάνο; Με το σιδηρόδρομο τουλάχιστον; Με το Ι. Χ.; Με τι ξεκίνησαν; Το καλύτερο μεταφορικό εκείνης της εποχής ήταν καμιά γκαμήλα η κανένα γαϊδουράκι.

Πόσο θα το έκαναν για να φτάσουν στην Ιερουσαλήμ; Υπολογίσετε. Τι ταλαιπωρίες υπέστησαν; Μετρείστε τες. Γιατί τις υπέστησαν; Γιατί έψαχναν για την αλήθεια. Ε, αυτό μας λέει ότι η αλήθεια δεν είναι ούτε πεντάρα, ούτε δεκάρα. Τι λέει ο Χριστός; «Εγώ ειμί η οδός και η αλήθεια και η ζωή». Ποιός είναι η αλήθεια; Ο Θεός. Γιατί το λέμε ολοκάθαρα πως ο Θεός είναι η αλήθεια;

Το να πει κανείς ότι «τούτο είναι σιδερένιο, και τούτο είναι μάρμαρο», σπολλάτη του. Κάτι μου είπε δηλαδή. Μήπως δεν το βλέπω;

Τότε ποιά είναι η αλήθεια που με ενδιαφέρει στη ζωή μου;

Να ξέρω:

Υπάρχει Παράδεισος;

Υπάρχει Θεός;

Υπάρχει μισθαποδοσία;

Έχει αξία το ότι ένας άνθρωπος αγαπάει το δίκαιο και για χάρη τού δικαίου θυσιάζει τον εαυτό του; Ενώ ένας άλλος τι κάνει; Θυσιάζει τους πάντες και τρώει τους πάντες. Γιατί; Γιατί έτσι το θέλει. Γιατί θέλει να διασκεδάσει.

Να γιατί αναζητάμε την αλήθεια: Γιατί η αλήθεια είναι εκείνη που θα κυβερνήσει τη ζωή μας σωστά. Γιατί κάνει ο κάθε άνθρωπος την οποιαδήποτε

αμαρτία; Γιατί έχει σκοτιστεί η διάνοιά του και δε βλέπει τι κάνει. Νομίζει ότι εκείνα που έχει στο μυαλό του, οι ιδέες του, ότι αυτές είναι σωστές. Τι λένε μερικοί; «Ό,τι βλέπω, ό,τι πιάνω, ό,τι ακούω. Τίποτε παραπέρα δεν υπάρχει». Και νομίζουν τον εαυτό τους σοφό.

Αλλά τι έκανε ο Θεός; Παρουσιάζει ξαφνικά ένα αστέρι και λέει: «Για κοίταξε δω. Δεν είναι όπως τα ξέρεις και όπως τα βλέπεις και όπως τα φαντάζεσαι. Κοίταξέ το, δεν πηγαίνει όπως τα άλλα άστρα. Πάει ανάποδα». Από την Περσία ερχότανε προς τα εδώ. Όλα τα άλλα άστρα φαίνονταν πως στέκονταν, εκείνο περπάταγε. Περπάταγε παράξενα.

Έφτασαν οι μάγοι στην Ιερουσαλήμ και μετά λοξοδρόμησε το άστρο και πήγε στη Βηθλεέμ. Πώς πήγε; Προχωρώντας χαμηλά. Και μετά στάθηκε ακριβώς πάνω από το σπήλαιο.

Ερώτημα τώρα ενός ανθρώπου «έξυπνου». Έξυπνο «κατά διάβολον», όχι «κατά Θεόν» έξυπνο. «Σώπα αδελφέ, παράδοση θα είναι. Ακούς περπάταγε το άστρο και πήγε και έκατσε πάνω στο σπήλαιο».

Αλλά ο Θεός κοροϊδεύει τους ανθρώπους που τον αρνούνται και φωτίζει όσους τον αγαπούν. Γιατί όπως και να το κάνουμε είναι πιο σοφός από μας. Κρύβεται μεν και δεν τον βλέπεις με τα μάτια τα σωματικά, αλλά γελάει εις βάρος μας. Από ποιόν κρύβεται; Από εκείνον που δεν έχει μυαλό και κάνει τον έξυπνο. Και εκείνον που τον αγαπάει, τον φωτίζει συνεχώς περισσότερο.

Έρχεται λοιπόν ο Θεός και σου λέει: «Άνοιξε τα μάτια σου. Μην κάνεις τον έξυπνο». Δεν είναι καλό να είναι ο άνθρωπος «εξυπνάκιας» μπροστά στο Θεό. Πού είναι η αληθινή εξυπνάδα; Σε εκείνο που έκαναν οι μάγοι. Είδαν, προβληματίστηκαν, περπάτησαν, κόπιασαν για την αλήθεια. Ψάξε και συ, ερεύνησε. Θα βρεις. Αφού είναι σημείο του Θεού, θα βρεις. Και μάλιστα θα βρεις θησαυρό.

3. Παράδοξο μυστήριο

Εντυπωσιασμένοι οι μάγοι από την σκέψη ότι γεννήθηκε ο βασιλιάς των Ιουδαίων, σκέφτηκαν σαν άνθρωποι: «Ο βασιλιάς πού θα γεννήθηκε; Στο παλάτι θα γεννήθηκε». Αγνόησαν το αστέρι και τράβηξαν κατ' ευθείαν για τα ανάκτορα. Και πού πέσανε; Στα χέρια του Ηρώδη. Ο Ηρώδης ακούγοντάς τους, αναστατώθηκε. Γιατί η μόνη του σκέψη ήταν: «Αμάν, μη χάσω την βασιλεία μου». Για τον Ηρώδη, όλη η αλήθεια ήταν η βασιλεία του. Όχι ο Χριστός. Όπως για μερικούς όλη τους η αλήθεια είναι η τσέπη τους. Τίποτε άλλο. Και στο λένε

με καμάρι. «Έχεις παρά; Αυτό είναι το παν. Δεν έχεις παρά; Ε, κακομοίρη μου, φτωχοανθρωπάκο».

Έτσι λοιπόν ο Ηρώδης όταν άκουσε για βασιλιά, σκέφθηκε: «Τώρα να τον ξεμπερδέψω, για να μη μου πάρει το θρόνο». Τι έβαλε μέσα του; Το ψέμα και θεμελίωσε τη ζωή του στο ψέμα. Το αποτέλεσμα; Έψαξε με όλα τα μέσα να βρει τον Χριστό, και έσφαξε τα νήπια στην Βηθλεέμ. Για να σφάξει μαζί με αυτά και τον Χριστό.

Οι μάγοι όταν τους είπε: «Ξέρετε στην Βηθλεέμ πρέπει να γεννηθεί ο Χριστός, πηγαίνετε εκεί και όταν τον βρείτε ελάτε να μου το πείτε για να τον προσκυνήσω», για να πάει να τον σφάξει, ξεκίνησαν για την Βηθλεέμ. Και τι λέει η ιστορία; Από την στιγμή που πήγαν στην πόρτα των ανακτόρων ο άγγελος εξαφανίστηκε. Όταν βγήκαν από την Ιερουσαλήμ και πήραν τον δρόμο για την Βηθλεέμ, ξαναεμφανίστηκε. Τι σημαίνει αυτό;

Σημαίνει ότι: από την στιγμή που θα αρχίσεις να ψάχνεις για την αλήθεια, μην κάνεις το λάθος να πάρεις για οδηγό άνθρωπο άθεο. Μην κάνεις το λάθος να ακούσεις κρίσεις και γνώμες ανθρώπου που τις βγάζει από τα πάθη του. Γιατί θα κρυφτεί το φως του Θεού και θα το χάσεις.

Και τότε ζημίωσες τον εαυτό σου.

Αλλά μερικοί άνθρωποι επειδή είναι οι ίδιοι ασεβείς δεν έχουν πόθο να βρουν την αλήθεια. Γιατί βλέπουν ότι ο δρόμος του Θεού είναι δύσκολος. Να τη λέμε την αλήθεια! Είναι δύσκολος, θέλει κόπο, θέλει θυσία... Αντί λοιπόν οι άνθρωποι αυτοί να ψάχνουν να βρουν τον δρόμο του Θεού, προσπαθούν να βρουν δικαιολογία να τον... χάσουν. Να η αθλιώτερη έκφραση της ζωής του ανθρώπου. Να ψάχνει να βρει δικαιολογία, για να φύγει από τον δρόμο του Θεού.

Πήγε λοιπόν το αστέρι και κάθησε πάνω από το σπήλαιο της Βηθλεέμ. Μπήκαν μέσα οι μάγοι και βρήκαν τον Χριστό, την Παναγία και τον Ιωσήφ.

Τι είδαν; Ένα σταύλο. Είναι να σπάσει το κεφάλι του ανθρώπου. Να περιμένεις να βρεις βασιλιά και να βρίσκεις σταύλο. Τι χειρότερη αθλιότητα από τον σταύλο; Όλοι οι άνθρωποι και ο κατώτερος ακόμη, όταν γεννιέται το παιδάκι του, δεν θα αφήσει την γυναίκα του να γεννήσει μέσα σε σταύλο. Σε κάποιο ζεστό δωμάτιο θα μπει. Τι πρόκληση ήταν αυτό στο μυαλό του ανθρώπου. Άμα οι μάγοι σκέπτονταν ανθρώπινα έπρεπε να πουν: «Μα είναι ποτέ δυνατόν; Αδύνατον!»

Είχαν την πιο μεγάλη δικαιολογία για να βγάλουν το συμπέρασμα ότι έκαναν λάθος. Και ότι εκείνο που είδαν, δεν ήταν τίποτα. Αν σκέπτονταν με κριτήρια ανθρώπινα, αυτό το συμπέρασμα θα έβγαζαν. Αλλά σκέφθηκαν με ταπείνωση.

Και γι' αυτό «πεσόντες προσεκύνησαν». Πού; Μέσα στο σταύλο. Πάνω στις κοπριές έπεσαν και προσκύνησαν τον Χριστό.

4. Χρειάζεται ηρωισμός

Το πρώτο που μας διδάσκει η ιστορία των μάγων είναι ότι πρέπει να έχουμε τον ηρωισμό να ψάχνουμε για την αλήθεια και να θυσιάζουμε τα πάντα για την αλήθεια. Άμα ο άνθρωπος δεν αποκτήσει αυτό το φρόνημα, πόθο για την αλήθεια, ηρωισμό για την αλήθεια, θυσία για την αλήθεια, είναι στο σκοτάδι. Είτε στο πολύ είτε στο λίγο. Στο σκοτάδι περιπατεί και στο σκοτάδι θα βυθίζεται όλο και περισσότερο.

Ας γίνουμε λοιπόν ψυχικά λεβέντες, για να αξιωθούμε να προσκυνήσουμε τον Χριστό όχι στη φάτνη, αλλά στον επουράνιο θρόνο Του την ημέρα που θα αξιωθούμε να πάμε εκεί έτοιμοι με τα καλά μας έργα, και με τον αγώνα μας και με την απόκτηση της αλήθειας που θα έχουμε κάνει εδώ στη γη. Αμήν.-